

ZOOLOGIJSKA I PASMINSKA OBILJEŽJA PASA PASMINE CANE CORSO

Vražić, Martina

Undergraduate thesis / Završni rad

2015

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of agriculture / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Poljoprivredni fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:151:848094>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-21**

Sveučilište Josipa Jurja
Strossmayera u Osijeku

**Fakultet
agrobiotehničkih
znanosti Osijek**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Faculty of Agrobiotechnical Sciences Osijek - Repository of the Faculty of Agrobiotechnical Sciences Osijek](#)

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

POLJOPRIVREDNI FAKULTET U OSIJEKU

Martina Vražić

Preddiplomski studij

Smjer: Mehanizacija

Završni rad

ZOOLOGIJSKA I PASMINSKA OBILJEŽJA PASA

PASMINE CANE CORSO

Osijek, 2015

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

POLJOPRIVREDNI FAKULTET U OSIJEKU

Martina Vražić

Preddiplomski studij

Smjer: Mehanizacija

Završni rad

**ZOOLOGIJSKA I PASMINSKA OBILJEŽJA PASA
PASMINE CANE CORSO**

Povjerenstvo za obranu diplomskog rada:

Prof. dr. sc. Tihomir Florijančić, predsjednik

Doc. dr. sc. Ivica Bošković, mentor

Doc. dr. sc. Siniša Ozimec, član

Osijek, 2015

SADRŽAJ:

1. UVOD.....	4
1.1. O psima.....	4
1.2. Metoda rada.....	5
1.3. Izvori rada.....	5
2. UZGOJ PASA.....	6
2.1. Dresura pasa.....	6
3. KINOLOGIJA I PODJELA PASA.....	8
3.1. FCI skupine pasa.....	8
4. POVIJEST NASTANKA PASMINE CANE CORSO.....	10
5. SPECIFIČNOSTI PASMINE CANE CORSO.....	13
5.1. Displazija kukova.....	13
5.2. Kupiranje ušiju i repa pasa pasmine Cane Corso.....	14
6. EKSTERIJERNA OBILJEŽJA PASMINE.....	16
7. PREHRANA PASA PASMINE CANE CORSA.....	22
7.1. Sastav i kalorijska vrijednost hrane.....	22
7.2. Sirovo meso u prehrani psa.....	23
7.3. Vitaminsko/mineralni dodaci prehrani.....	24
8. ZAKLJUČAK.....	25
9. SAŽETAK.....	26
10. SUMMARY.....	27
11. LITERATURA.....	28
12. POPIS SLIKA.....	29
13. TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA.....	30

1. UVOD

1.1. O psima

Psi se javljaju u raznim oblicima i veličinama, no osnovni oblik standardnog psa je mesožderski.

Pas je stvoren da progoni, ulovi, ubije i pojede svoj plijen. Ima tipična obilježja mesoždera - velike zube očnjake. Ipak, pas nije tipični mesožder poput nekih drugih životinja, primjerice mačke. (<http://zivotinje.pondi.hr/psi.html>)

Psi imaju nekoliko pretkutnjaka i kutnjaka za žvakanje i mrvljenje hrane. Kroz godine, izbor pasa za stvaranje različitih pasmina je prilično promijenio svoj osnovni oblik, dajući mnoge varijacije. Njegov osnovni oblik mu daje dovoljno brzine za lov i kretanje u čoporu. Divlji pas je vrlo mišićav zbog potrebne izdržljivosti u traženja hrane i kretanju na velikim udaljenostima. Neke pasmine su stvorene isključivo za prikazivanje na izložbama, ali je većina modernih pasmina pasa znatno promijenila izvornu namjenu.

Današnji buldog, na primjer, ne bi mogao obaviti zadatke za koje su uzgojeni prvi primjerci te pasmine (jer su imali ravnije noge i veću njušku). Zanimljivo je nagađati što bi se moglo dogoditi sa psima u budućnosti. (<http://zivotinje.pondi.hr/psi.html>)

Slika 1: Različite pasmine pasa

(Izvor: <http://www.index.hr/images2/vrstapsa.jpg>)

1.2. Metoda rada

U ovom radu prikazana je pasmina Cane Corso kao pasmina o kojoj se jako malo zna i o kojoj je jako malo napisano u stručnoj literaturi. Rad je popraćen slikama. U radu su korištene znanstvene metode analize i sinteze, dedukcije i komparacije te metode uočavanja problema, prikupljanja podataka, obrade podataka i promatranja.

1.3. Izvori podataka

Korištena je službena literatura, a rad se temelji na saznanjima iz stručnih i znanstvenih izvora. Pri istraživanju korištena je dostupna literatura: knjige, znanstveni i stručni radovi, te internet.

2. UZGOJ PASA

Pas je prva pripitomljena vrsta životinja i pratitelj čovjeka u svim dijelovima Zemlje još od kamenog doba. Najstariji pronađeni kosturi psa stari su 12.000 godina. Premda o postojanju pasa čuvara stada i pasa vodiča nema valjanih i ni čvrstih dokaza, sigurno je da su se psi u ovu svrhu uzgajali u Europi i u drugim dijelovima Zemlje nekoliko tisuća godina.

Rimljani oduvijek razlikuju kućnog psa, ovčare, sportske pse, pse koji se koriste u ratu, pse za borbe u arenama i lovačke potrebe. Premda su glavne skupine pasa razvijene već vrlo rano, nije bilo nikakva znanja o evoluciji ili mehanizmu nasljeđivanja različitih obilježja. Tek su pojavom natjecateljskih izložbi pasa utvrđeni standardi za pojedine pasmine glede veličine, oblika i boje kakve i danas poznajemo. (<http://zivotinje.pondi.hr/povijest4.html>)

Činjenica je da je pas, otkako se prije 10.000 godina pridružio čovjeku kao lovac, postao vrlo važna uloga u razvoju ljudske vrste.

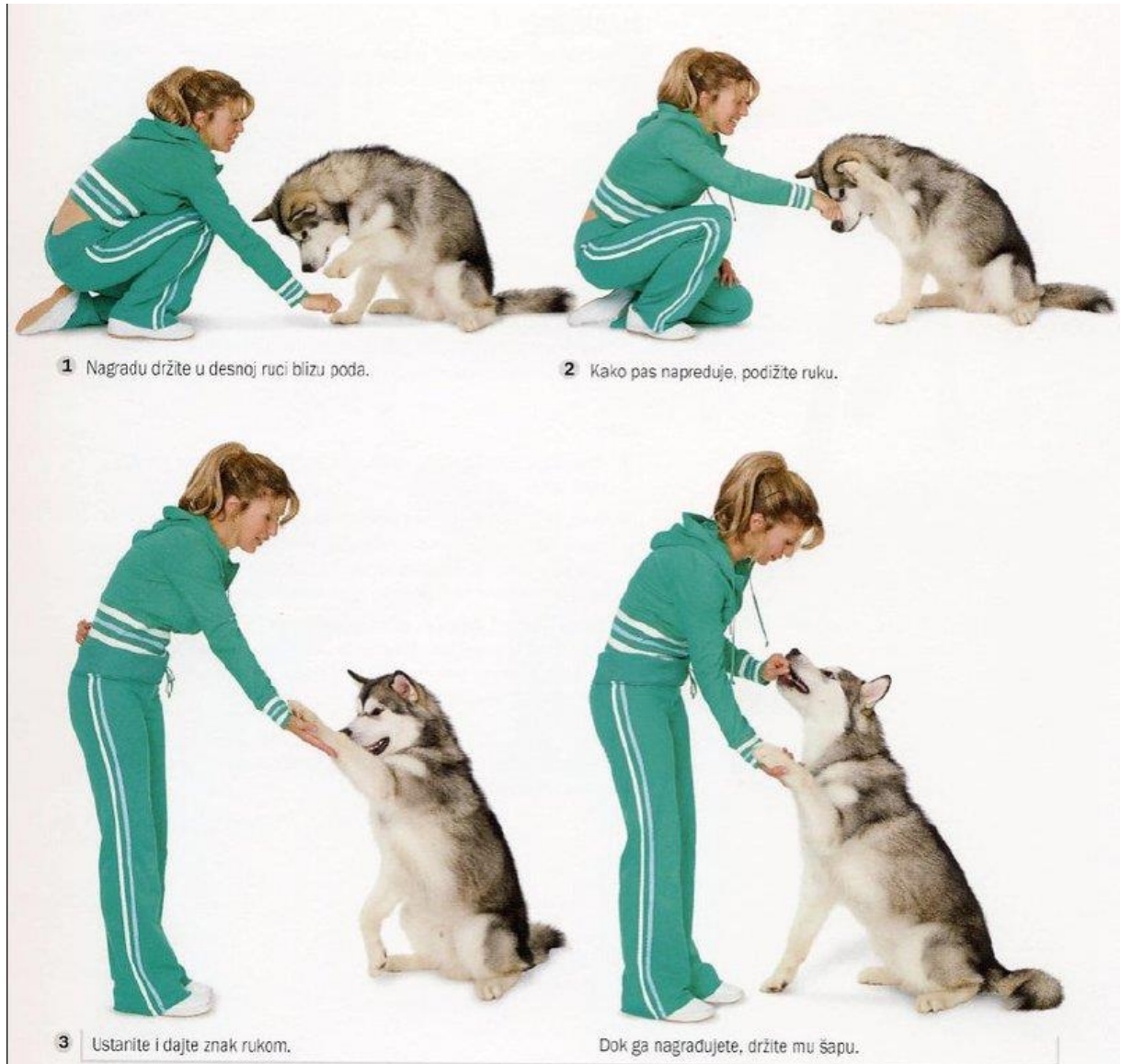
Do početka 19. stoljeća psi su uzgajani za obavljanje određenih dužnosti, i sigurno je da do tog doba nisu bili uzgajani kao kućni ljubimci. Industrijskim razvojem i padom popularnosti lovnog športa pas se napokon počeo vrednovati i kao kućni ljubimac. (<http://zivotinje.pondi.hr/povijest4.html>)

2.1. Dresura pasa

Dresura je skup pravila ili komandi, koje dovode psa do razumijevanja svih radnji koje mora izvršiti i uspješnog primjenjivanja tih radnji u svakodnevnim situacijama. Dresura pasa bi trebala biti ugodna i zabava u svakom trenutku i pas ju ne smije doživljavati kao negativno i traumatično iskustvo. Zbog toga u postupku dresiranja nema prisile, agresivnosti, nestrpljivosti, forsiranja, kažnjavanja i ostalih negativnih postupaka prema životinji.

Dresura može biti osnovna ili složenija. Osnovna dresura pasa podrazumijeva učenje osnovnih pravila ponašanja poput hodanja na povodniku, vršenja nužde na predviđenom mjestu i savladavanje uobičajenih i svakodnevnih naredbi poput “ne”, “sjedi”, “stani” “lezi”, “čekaj”, “donesi”.

Složenija dresura pasa predstavlja učenje posebnih vještina poput pripreme za izložbe ili utakmice pasa, školovanje za psa čuvara, za traganje, spašavanje, školovanje za psa vodiča i slično (<http://www.mojipsi.com/dresura-pasa/>).

Slika 2: Postupak učenja psa da pruži šapu

(Izvor: <http://img130.imageshack.us/img130/1593/dajsapu2.jpg>)

3. KINOLOGIJA I PODJELA PASA

Kinologija je znanost o psima i njihovim pasminskim svojstvima. (http://www.agr.unizg.hr/en/ects/animalne_znanosti/5/10/kinologija/458)

Kinologija se bavi poviješću domaćih pasa, nastajanjem pasmina, uzgojem i njegom pasa, ponašanju, treniranju, te bolestima. Bave se dijelom i veterinarskom medicinom i psećom psihologijom. Nezaobilazni dio su odgoj i obuka pasa, te upućivanje u morfološke, anatomske i reproduksijske osnove. Kinolozi se bave psima kao najstarijim i najbližim pratiocima čovjeka kombinirajući znanja o njihovom podrijetlu i genetici.

3.1. FCI skupine pasa

Pasmine i skupine pasa se klasificiraju i opisuju prema određenim standardima odnosno prepoznatljivim fizičkim ili karakternim obilježjima koji su propisani od strane stručnjaka. To su glavna obilježja i osnova kinologije, te temelj jednakosti odnosno raznolikosti pasa. Prvi i vrlo važan čimbenik za održavanje standarda je pravilan i propisan uzgoj. Okruženje u kojem svaka jedinka raste, životni uvjeti, prehrana, kakvoća dresure i odgoja – sve su to faktori koji u velikoj mjeri ostavljaju trag na karakterne crte psa, ali i fizička obilježja.

FCI skupine pasa klasificirane su prema odredbama Međunarodne kinološke federacije – FCI (Fédération Cynologique Internationale) u 10 skupina. Međunarodni kinološki savez (FCI) je najveća međunarodna kinološka udruga koja postavlja najviše kinološke standarde, brine se o njima te ih sistematizira po skupinama.

Priznate FCI skupine pasa su:

I FCI skupina -Pastirski psi i psi tjerači goveda (osim švicarskih pastirskih pasa)

II FCI skupina - Pinčevi i šnauceri, molosoidni psi, švicarski pastirski psi

III FCI skupina- Terijeri

IV FCI skupina – Jazavčari

V FCI skupina - Špicevi i psi primitivnog tipa

VI FCI skupina - Goniči, tragači po krvi i srodne pasmine

VII FCI skupina – Ptičari

VIII FCI skupina -Retriveri, španijeli i psi za vodu

IX FCI skupina - Psi za pratnju i razonodu

X FCI skupina – Hrtovi

4. POVIJEST NASTANKA PASMINE CANE CORSO

Ime Cane Corso izvorno dolazi od latinske riječi "cohors" što znači čuvar. Njegov postanak vežemo uz jug Italije (pokrajina Puglia) odakle se zajedno sa Rimskim legijama proširuje po rimskom carstvu. Poznat je pod nazivom Cane Corso Italiano, te Cane Corso Mastiff. U doba Rimskog carstva služio je višestruko: legionari su ga vodili sa sobom u borbe, čuvao je bogate kuće i vile, borio se u gladijatorskim arenama, te je nerijetko služio i kao lovni pas. Padom rimskog carstva Cane Corso gubi svoju prvobitnu namjenu borbenog psa, ali mu ostaje namjena čuvanja posjeda, poljoprivrednih imanja, zaštite osoba i lov.

Obzirom da je izgubio na popularnosti 1970. god. Uzgajivači utvrđuju mogućnost lakog izumiranja pasmine. Cane Corso se sveo na svega nekoliko tipičnih primjeraka usprkos naporima zainteresiranih entuzijasta. Interesom za pasminu dr. Breber krenuo je u misiju spašavanja pasmine sa grupom entuzijasta. U listopadu 1983. osnovan je Societa Amatori Cane Corso (SACC). Danas je SACC opet službeni matični klub. (<http://www.rarumvirtatis.com/cane-corso-povijest.asp>)

Pasmina je pronašla izvorno područje za opstanak u južnoj Italiji. Cane Corso godinama je vrednovan kao vrsni čuvar, lovac i prije svega prijatelj. Godinama je bio drag pratilac talijanskog naroda što dokazuje i iscrpna ikonografija te povijesni dokazi. Korišten je kao čuvar imovine, stoke, osobni čuvar te kao lovac za krupnu divljač i pomoćni ratnik u borbama. (<http://www.canecorso-adnan.com/opasmini.html>). Cane Corso je pasmina pasa koja na prvi pogled ostavlja snažan i često kriv dojam.

Slika 3. Mužjak i ženka pasmine Cane Corso

(Izvor: <http://www.sparkyfashion.com/images/stories/tora-es-witch-2.jpg>)

Prema građi tijela, stupnju srodstva i upotrebnosti pripada u II. FCI skupinu pasa. Brz, mišićav, gibak, atletski impresivan, hrabar, dominantan i zaštitnički, predstavlja savršenog psa čuvara. Ali njegova kvaliteta očituje se u mnogo više od toga. Blag je prema vlasniku i svojim ukućanima, vrlo stabilnog temperamenta, a izuzetan je i kao pratilac i zaštitnik.

Svestran je i radni pas kojeg se može prilagoditi različitim ulogama. On je pas koji prepoznaje namjere njemu strane osobe te se tako i odnosi prema istoj. Njegova ljubav, privrženost, a osobito odanost prema svim članovima obitelji bez obzira na dob i spol ide do granica posesivnosti. (<http://www.rarumvirtatis.com/cane-corso-povijest.asp>)

Uvijek je spreman na igru i druženje, pun je energije i samopouzdanja, a po ponašanju je vrlo sličan djetetu, posebno je pažljiv i strpljiv sa djecom. Zato može biti idealan obiteljski pas. Koristi ih se kao pse čuvere u vojsci i policiji, a jednako dobro će se snaći i kao običan kućni ljubimac. Preporučuje se držati ih u kući s dvorištem.

Slika 4: Boje dlake pasa pasmine Cane Corso

(Izvor: <http://bohemiacanecorso.com/wp-content/uploads/2013/12/colors-2.jpg>)

Slika 5: Odrasli mužjak pasmine Cane Corso

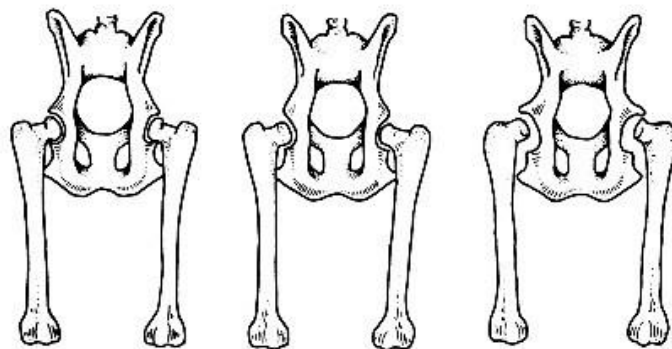
(Izvor: <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/236x/3f/50/e2/3f50e22369eddb457a7e5be0e1edac37.jpg>)

5. SPECIFIČNOSTI PASMINE CANE CORSO

Cane Corso je vrlo jednostavan i ne zahtjevan prilikom odgoja i uzgoja. Nema velike potrebe za održavanjem dlake, ali sline više od ostalih pasmina. Voli vodu i plivanje. Veliki psi često pate od gojaznosti, epilepsije, bolesti ligamenata i zglobova. Kada je kretanje po stepenicama u pitanju sama pasmina nema problema, no preporuka je da se štencima iz preventivnih razloga u prvih nekoliko mjeseci ograniči kretanje po stepenicama kao i pretjerano istrčavanje.

5.1. Displazija kukova

Cane Corso je pasmina koja može imati problema s displazijom kukova. Displazija kukova razvojna je nepravilnost, odnosno anomalija građe kukova. Njezina posljedica su nastanak sekundarnih promjena kao što su artroza i artritis, te odgovarajućih kliničkih simptoma kao što su bol i hromost. Iako etiologija ove bolesti nije posve razjašnjena, smatra se kako je slaba kvaliteta vezivnog tkiva zglobne čahure mogla imati odlučujuću ulogu u nastanku promjena (Stanin i sur. 2011.). Kod displazije kukova je jako bitno što ranije otkriti simptome kako šteta ne bi bila prevelika. Simptomi na koje treba obratiti pozornost su: loši kutovi stražnjih nogu (takozvani "X" stav), teže ustajanje nakon dugog ležanja, te nepravilnost u hodu i trku. Aktivnost psa sa displazijom kukova je znatno smanjena. Jedan od glavnih uzročnika ove bolesti je prekomjerno hranjenje psa u vrlo ranoj dobi. Prvi znaci ove bolesti se mogu utvrditi u dobi od 5-12 mjeseci.

Slika 6: Prikaz normalno razvijenog kukovlja, kukovlja s blažom displazijom i izuzetno jaka displazija kukovlja

(Izvor: <http://www.nemackiovcar.com/ostalo/images/nemackiovcardisplazija.jpg>)

5.2. Kupiranje ušiju i repa pasa pasmine Cane Corso

Pod terminom kupiranje podrazumijeva se odsijecanje dijela ušne školjke ili repa, najčešće kod pasa. Ovakvi estetski zahvati na našim prostorima nažalost i dalje jesu vrlo popularni, iako su zabranjeni Zakonom o zaštiti životinja. (<http://www.index.hr/ljubimci/clanak/kupiranje-usiju-i-repa-zakonom-su-zabranjeni>)

Kupiranje repa je najčešće vršeno kod lovačkih pasmina, dok se uši češće kupiraju kod borbenih pasa uz objašnjenje da u borbi s drugim životinjama psi imaju manju mogućnost ozljede. Također, često se smatralo da psi namijenjeni za čuvanje imovine s kupiranim ušima djeluju opasnije. Praksa kupiranja bila je prihvaćena kao standard i odlika pasmina kao što su doberman, pinčer, bokser, stafordski terijer, cane corso, njemačka doga te veliki, srednji i mali šnauer.

Kirurški zahvat kupiranja ušnih školjki obavlja se kada štene napuni dva ili tri mjeseca zbog lakšeg zarastanja rane. Nakon četiri mjeseca procedura je bolnija, ali zahvat se često obavlja i kasnije do 12 mjeseci. Zahvat se izvodi u potpunoj anesteziji. Do dvije trećine ušne školjke može se ukloniti operacijom, nakon čega se uši previjaju zavojima dok ne zarastu u uspravno stanje. (<http://www.index.hr/ljubimci/clanak/kupiranje-usiju-i-repa-zakonom-su-zabranjeni>). Postoperativni tok kupiranja ušiju može biti vrlo kompliciran, podizanje ušne školjke ovisi o uspješnosti same intervencije, a može doći i do velikog oštećenja hrskavice. Tijekom podizanja ušiju, nakon operacije, hrskavica trpi veliko opterećenje te su postoperativne komplikacije moguće i česte. Formirano ožiljno tkivo može izazvati veliko oštećenje ušne školjke.

Iako neki tvrde da se kupiranjem sprječavaju infekcije ušiju ili poboljšava sluh psa, danas ne postoji nikakvo medicinsko uporište za ove tipove korekcija. (<http://www.index.hr/ljubimci/clanak/kupiranje-usiju-i-repa-zakonom-su-zabranjeni>)

Slika 7: Cane Corso sa kupiranim ušima

(Izvor: <http://i172.photobucket.com/albums/w38/10031984/chiens-Cane-Corso-899cb80d-7086-fc9.jpg>)

6. EKSTERIJERNA OBILJEŽJA PASMINE

Građa Cane Corsa je srednja do velika. Robustan je i jak, ali usprkos tome elegantan i izuzetno pokretljiv. Mužjaci imaju težinu od 50 do 55 kg, a ženke od 45 do 50 kg. Visina mužjaka je od 64 do 68 cm, dok je visina ženki od 60 do 64 cm (± 2).

Glava

Široka i kratka. Ukupna dužina dostiže 36% visine u grebenu. Širina glave u visini jagodičnih kostiju, koja je jednaka dužini lubanje, predstavlja više od polovine ukupne visine glave i dostiže 66%. Gornje linije lubanje i njuške su blago konvergentne. Opseg glave, mjereno u visini jagodičnih kostiju je više nego dvostruko veći od dužine glave, čak i kod ženki. Glava je blago oblikovana jagodičnim lukovima izbačenim napolje. Koža je jaka i pričvršćena za tkiva ispod, mekana i zategnuta.

Lubanja

Gledano frontalno izgleda široko i blago zakrivljeno, gledano sa strane čini nepravilnu krivulju koja, naglašena u području čela, postaje ravna duž lubanjskog grebena (koštana izraslina koja se pruža duž srednje linije lubanje, sa gornje strane). Gledano odozgo, izgleda kvadratično zbog pružanja jagodičnih lukova i moćnih mišića koji ih obuhvaćaju. Prednji, frontalni sinusi dobro razvijeni i pruženi naprijed, dubok naglašen stop i vidljiva središnja brazda. Zatiljni greben slabije razvijen. Očna udubljenja blago naglašena.

Stop

Vrlo naglašen zbog jako razvijenih i ispučenih frontalnih sinusa i istaknutih arkada.

Nos

U istoj liniji kao i nosnik. Gledano sa strane, ne smije prelaziti prednju okomitu liniju usana svojim prednjim krajem, već mora biti na istoj vertikalnoj liniji kao i prednji dio njuške. Mora biti širok, ravan na vrhu, sa širokim nosnicama, otvorenim i pokretnim, vlažan i hladan. Pigmentacija je crna.

Njuška

Vrlo široka i duboka. Dubina njuške mora biti skoro jednaka dužini, koja dostiže 34% ukupne dužine glave. Dubina njuške je više od 50% od dužine. S obzirom na paralelizam lijeve i desne strane njuške kao i na punoću i širinu cijele vilice, prednja strana njuške je ravna i

kvadratična. Nosnik ima pravolinijski profil i ravan je. Donja strana profila njuške je određena gornjim usnama.

Usne

Prilično čvrste. Gledane sa prednje strane, gornje usne na mjestu razdvajanja formiraju naopako "U" i, gledane sa strane vise umjereno. Spoj je odmah vidljiv i uvijek predstavlja najnižu točku donje strane profila njuške. Pigmentacija je crna.

Vilica

Vrlo široka i snažna, sa vrlo malim skraćanjem gornje vilice i lakim predgrizom kao posljedicom. Krakovi vilice su vrlo jaki i, gledano sa strane, prilično zakrivljeni. Tijelo vilice je naglašeno naprijed i ističe vrlo naglašenu bradu. Sjekutići su čvrsto postavljeni u ravnoj liniji.

Obrazi

Područje viličnih mišića ispunjeno i naglašeno, ali ne prenaplašeno.

Zubi

Bijeli, veliki i kompletni po rastu i broju. Donji sjekutići prelaze samo neznatno (oko 5 mm) sjekutiće gornje vilice, tako da se formira blagi predgriz.

Oči

Srednje veličine u skladu sa veličinom psa, unutrašnji spoj kapaka je, gledano od naprijed, postavljen niže od vanjskog spoja. Oči ovalne, spojeni kapci s rubovima crne pigmentacije, bjeloočnica ne smije biti vidljiva. Treći kapak dobro pigmentiran. Dužica što tamnija, prema boji dlake. Pogled inteligentan i oprezan.

Uši

Srednje veličine u odnosu na veličinu glave i veličinu psa; prekrivene kratkom dlakom, trokutastog oblika, sa šiljastim vrhom od debele hrskavice, visoko postavljene, znatno iznad jagodičnog luka, široke u dnu. Kada vise, priljubljene su uz obraze ne silazeći k vratu. Prilično raširene i blago naglašene na spoju, postaju polu-podignute kada je pas na oprezu. Obično se sijeku u obliku jednakostraničnog trokuta.

Oblik vrata

Ovalnog presjeka, vrlo mišićav, sa naglašenim sastavom na zatiljku. Opseg, na sredini vrata,

je oko 80% visine u grebenu. Skladno spojen sa grebenom, ramenima i grudima, vrat stvara idealni kut od 45° sa podlogom i pravi kut sa ramenom.

Tijelo

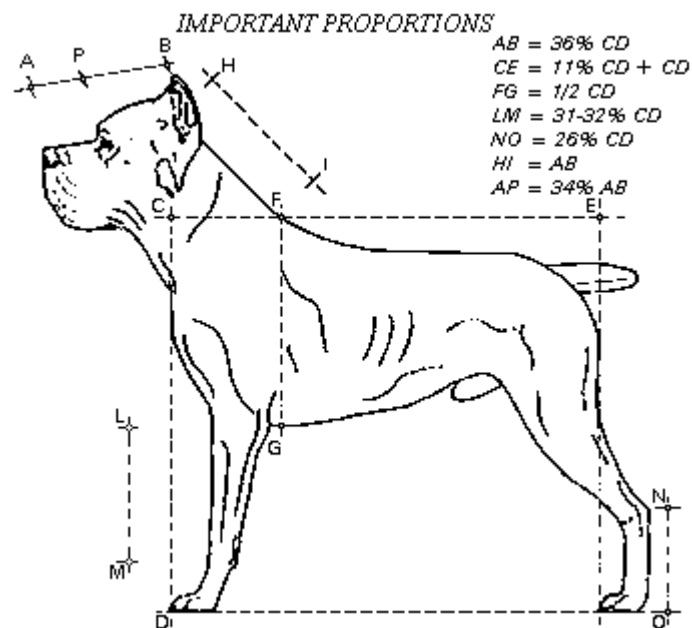
Kompaktno, jako i vrlo mišićavo. Dužina je 11% veća od visine u grebenu.

Greben

Jasno izražen. Visok je, dug i širok. Nagnut je i skladno spaja vrat sa leđima.

Leda

Vrlo široka, mišićava i lagano se uspinju od zadnjeg ka prednjem djelu, strogo pravolinijski. Dužina je oko 32% visine u grebenu.

Slika 8: Proporcije tijela pasmine Cane Corso

(Izvor: <http://www.canecorso.com.hr/wp-content/uploads/2012/07/CanneCorsoProporcije.png>)

Slabine

Lumbalni dio mora biti kratak, širok i dobro povezan sa leđima i zadnjicom, vrlo mišićav, čvrst i, gledano sa strane, blago konveksan. Dužina je malo veća od širine i iznosi 20% visine u grebenu.

Sapi

Duge, široke i prilično zaobljene zbog značajne veličine mišića. Dužina, mjerena od kuka do sjedne kvrge iznosi 32% visine u grebenu. Prosječna širina jednaka je 23% visine u grebenu, nagib u odnosu na vodoravnu liniju je 28-30°. Nagib linije koja spaja kraj kuka i korijen repa u odnosu na vodoravnu liniju je 15-16°. Zbog toga su sapi blago nagnute.

Grudni koš

Mora biti dobro razvijen u sve tri dimenzije sa dugim, zakrivljenim i dobro postavljenim rebrima sa širokim međuprostorom. Četiri "lažna" rebra (vita rebra, nisu povezana sa grudnom kosti) su zakrivljena i slobodna. Grudni koš se pruža na dolje do visine laktova i čini polovinu visine u grebenu.

Donja linija i trbuh

Dio oko grudne kosti je nagnut, dug, širom i gledano sa strane meko se uspinje ka trбуhu. Trбуšni dio nije ni šupalj ni opušten i gledan sa strane, podiže se od ruba grudne kosti prema preponama formirajući glatku zakrivljenu liniju. Gladna jama sa strane nije naglašena.

Rep

Visoko nasaden na liniji zadnjeg djela, debeo u korijenu i ne jako zaoštren na vrhu. Opušten, ne prelazi jako preko skočnog zgloba. Kada nije u pokretu drži se nisko, inače, nošen vodoravno ili blago iznad linije leđa. Ne smije biti savijen da formira prsten i ne smije biti u okomitom položaju. Obično se prilikom kupiranja amputira na četvrtom kralježnjaku.

Prednje noge

Okomito postavljene, gledano od naprijed ili iz profila. Visina laktova iznosi 50% visine u grebenu. U dobrom odnosu sa veličinom psa. Jake i moćne.

Rame

Dugo, nagnuto, jako, opremljeno dugim, moćnim i jasno podijeljenim mišićima, naslonjeno je na grudni koš, ali se slobodno kreće. Dužina, od vrha grebena do ruba ramena, jednaka je 30% visine u grebenu.

Laktovi

Čvrsti, nit su izbočeni prema van niti uvučeni prema unutra, naslonjeni ali ne preblizu grudnog koša, prekriveni mekom kožom, dužinski pravac mora biti paralelan sa pretpostavljenom osi simetrije psa. Lakat se nalazi na liniji okomito spuštеноj od zadnjeg ruba lopatice ka podlozi.

Podlaktica

Savršeno je okomita, ovalnog presjeka, sa dobro izraženim mišićima posebno u gornjoj trećini, sa vrlo kompaktnom i jakom strukturom kosti. Njena dužina je 32-33% visine u grebenu.

Prednje šape

Šapa je ovalnog oblika, vrlo zakrivljenih i skupljenih prstiju – “mačje” šape. Pokretne i čvrste sa donje strane. Jakih noktiju, povijenih i pigmentiranih. Dobra pigmentacija je prisutna i kod jastučića.

Zadnje noge

Uspravno postavljene, gledano od naprijed ili iz profila. U dobroj proporciji sa veličinom psa, jake i moćne.

Bedra

Duge i široke, sa istaknutim mišićima i naglašenim donjim kostima zdjelice. Dužina je preko 33% visine u grebenu, a širina nikad manje od 25% spomenute visine. Os bedrene kosti, zakrivljena od vrha do dna i od nazad prema naprijed, u odnosu na vodoravnu liniju i sa zdjeličnom kosti formira kut koji je malo veći od pravog kuta.

Koljeno

Kut koljena je oko 120°. Pravac koljena je paralelan zamišljenoj osi simetrije tijela.

Zadnje došaplje

Snažno, kratko, cilindričnog oblika i uvijek vertikalno u odnosu na podlogu gledano sa strane ili od pozadi. Dužina je oko 15% visine u grebenu (bez šapa). Čaporci, ukoliko postoje se odstranjuju.

Zadnje šape

Imaju malo više ovalan oblik i malo manje zakrivljene prste nego prednje šape.

Kretanje

Dugi koraci, produženi pravilan kas, koraci u galopu tipični za vrstu.

Koža

Prilično debela, ima potkožno vezivno tkivo i u skladu s tim povezana sa tkivom ispod. Ne smiju postojati nabori. Pigment sluzokože je crn. Pigment jastučića i noktiju mora biti taman.

Dlaka

Kratka dlaka, ali ne mekana, staklaste teksture, sjajna, dobro priliježuća, čvrsta, vrlo gusta s izraženom podlakom, prosječne duljine 2-2.5 cm. Na grebenu, zadnjem djelu, bedrima i na repu dostiže 3 cm bez pramenova. Na njušci je dlaka vrlo kratka, priliježuća, glatka i ne dulja od 1-1,5 cm.

Boja

Crna, olovno siva, škrljac siva, svijetlo siva, svijetlo smeđa, jelensko smeđa, tamno smeđa i sivo-smeđe-tigrasto (jasno razdvojene linije različitih nijansi smeđe i sive). Kod smeđih i sivo-smeđe-tigrastih postoji crna ili siva maska samo na njušci i ne bi trebala prelaziti liniju očiju. Manje bijele oznake na grudima, vrhovima šapa i nosniku su dozvoljene. (<http://www.mojker.com/cane-corso1.html>)

Slika 9. Različite boje dlake pasa pasmine Cane Corso

(Izvor: <http://www.nicolamille.com/wp-content/uploads/2013/04/5.jpg>)

7. PREHRANA PASA PASMINE CANE CORSO

Mnogi svjetski uzgajivači ove pasmine hrane svoje pse kombinacijom prirodne sirove hrane, (svježa sirova junetina, kosti i iznutrice), kuhanih obroka i visoko kvalitetne suhe hrane bez kukuruza. (<http://www.sparkyfashion.com/cane-corso-ishrana-i-nega.html>)

Takva prehrana zahtjeva više vremena i truda, ali daje vrijedne rezultate.

7.1. Sastav i kalorijska vrijednost hrane

Sadržaj ugljikohidrata, mineralni sastav, posebno odnos fosfora i kalcija, te ukupna kalorijska vrijednost igra ključnu ulogu u odgoju Cane Corso, od šteneta do odraslog psa. Kao i kod svih velikih rasa, Cane Corso ima potencijal brzog rasta. Previše ugljikohidrata, kalcija, loše balansiran mineralni sastav, te prevelika kalorijska vrijednost u prehrani šteneta, može biti vrlo pogubna i štetna. Mogu potaknuti prebrzi rast, te time dovesti do preopterećenja i deformacije kostiju i zglobova u fazi rasta.

Oko postotka bjelančevina u prehrani postoje različita mišljenja. Jedni smatraju da doprinose prebrzom rastu, drugi da nemaju utjecaja. Naravno premali postotak bjelančevina utječe na zaostajanje u rastu. (<http://www.sparkyfashion.com/cane-corso-ishrana-i-nega.html>)

Cane Corso, sve do dvije godine starosti, najbolje će se razviti sa prehranom nižeg proteinskog sadržaja 28%, posebno pravljenom za velike pasmine. Potreban postotak bjelančevina u prehrani postiže se pravilnom kombinacijom dehidrirane, sirove i kuhane hrane, uz dodatak odgovarajućih suplemenata. Treba strogo izbjegavati hranu koja sadrži kukuruz. Po mogućnosti, treba se koristiti hrana bez žitarica ili sa malim postotkom onih neškodljivih. Kukuruz je posve nesvarljiv za psa te nema hranljivu vrijednost, a mnogi psi su i alergični na njega. Ustanovljeno je da može uzrokovati rak, epilepsiju i mnoge druge zdravstvene probleme kod pasa. Jaja su najkoncentriraniji izvor punovrijednih proteina. Nikad ne smijemo hraniti štence sa sirovim bjelancima jer su za njih teško svarljiva. Sirovi žumanjci mogu se davati bez brige jer su puno zdraviji.

U svakom trenutku psu se treba osigurati dovoljna količina svježe vode.

Slika 11: Dehidrirana i sirova hrana za pse

(Izvor: http://www.zigic.rs/img/labrador_retriveri/ishrana1.jpg)

7.2. Sirovo meso u prehrani psa

Ima mnogo različitih mišljenja o prehrani pasa, ali mnoge znanstvene studije su potvrdile korist sirove prehrane. Probavni trakt psa je stvoren za prehranu sirovom hranom. Komercijalna gotova hrana ne sadrži enzime i ostale neophodne hranljive dodatke, a često sadrži razne alergene, umjetni konzervansi, boje i druge štetne sastojke. Dugogodišnja prehrana takvom hranom, može ugroziti zdravlje i skratiti životni vijek psa. (<http://www.sparkyfashion.com/cane-corso-ishrana-i-nega.html>)

Kod hranidbe psa sirovom mesnom hranom treba voditi računa o izboru mesa, isto kao da bismo za sebe. Svježe kosti su vrlo zdrave za psa. Kuhane postaju oštre i krte, i gube veliki dio svoje nutritivne vrijednosti. Nikad ne smijemo davati kuhane ili pečene pileće kosti psu, jer su sitne i pucaju u oštre komade i mogu biti smrtonosne za psa.

Nikad ne smijemo kombinirati suhu hranu i sirovo meso u istom obroku, niti ih davati psu neposredno jedno za drugim. Najbolje je da su u dva zasebna obroka. Probavni trakt psa brže probavi sirovu hranu nego dehidriranu. Takva kombinacija sirovog i dehidriranog obroka će usporiti varenje, što pogoduje razvoju patogenih bakterija u crijevima, te mogućih probavnih problema.

7.3. Vitaminsko/mineralni dodaci prehrani

Korisno je povremeno davati suplemente za zdravlje zglobova. Kao i kod drugih velikih pasmina, osjetljiva točka Cane Corsa su kostur i zglobovi, posebno u fazi rasta. Treba voditi brigu o količini kalcija da ne bi predozirali psa i izazvali suprotan efekt. Osim toga dodaju se i suplementi za podršku imunološkom sustavu u periodu pojačanog fizičkog napora ili stresa, na prelasku iz jeseni u zimu i iz zime u proljeće. Ako je osnovna prehrana psa dobro izbalansirana, zdravom psu neće biti potrebno dodavati druge vitaminsko mineralne dodatke. (<http://www.sparkyfashion.com/cane-corso-ishrana-i-nega.html>).

8. ZAKLJUČAK

Pasma Cane Corso je relativno mlada pasmina. Iako skoro izumrla pasmina pasa, počela se polako vraćati u "modu". Korijeni joj potječu iz Italije. Iako svoje veće bivalište ova mlada pasmina ima u Italiji, počela se relativno brzo širiti Europom. Iako su psi pasmine Cane Corso bili namijenjeni prvenstveno borbama i pomoći u lovu, rijetki su oni koji ovu pasminu danas odgajaju na taj način.

Iako je pasmina Cane Corso pasmina namijenjena najčešće za čuvanje kuće, dvorišta i objekata, unatoč tome postala je prava obiteljska pasmina za druženje i igranje prihvaćena u cijelom svijetu. Psi pasmine Cane Corso nisu zahtjevni, ali potrebna im je konstantna pažnja.

9. SAŽETAK

Cane Corso je pasmina koja je pratila rimske legionare u ratove gdje ih se koristilo prvenstveno u borbama i kao pse čuvaru. Psi ove pasmine danas se više ne koriste kao borbeni psi već kao psi čuvari i kućni ljubimci. Velike je građe i iznimno mišićavog tijela te je jako privržen svom vlasniku. Ova pasmina se treba rano socijalizirati uz iskusnog vlasnika i tada Cane Corso postaje velika maza koja obožava igru i druga bića. Krasi ga vrlo miran i stabilan karakter. On je pas koji prepoznaje namjere njemu strane osobe te se tako i odnosi prema njoj. Njegova ljubav, privrženost, a osobito odanost prema svim članovima obitelji bez obzira na dob i spol ide do granica posesivnosti. On se podjednako dobro snalazi i u dvorištu i u stanu, no radi njegove veličine i prostora potrebnog za igru preporuča se boravak u dvorištu. U odnosu prema drugim mužjacima pokazuje dominaciju, ali isto tako suživot sa drugim životinjama prihvaća kao normalnu. Obitelj je njegov čopor koju će štiti i čuvati po svaku cijenu. Nikako nije preporučljivo istrčavati psa do 18 mjeseci, a kretanje po stepenicama treba svesti na najmanju moguću mjeru, zbog mogućeg problema s displazijom kukova, koja je vrlo česta.

10. SUMMARY

Cane Corso breed followed the Roman legionaries in wars and they were used primarily in the fighting and as guard dogs. Dogs of this breed today are no longer used as fighting dogs, but as guard dogs and pets. It has great structure and an extremely muscular body and is very attached to his owner. This breed should be socialized early with an experienced owner and then Cane Corso becomes a big spoiled child who loves the game and other creatures. It has a very calm and stable character. He is a dog who recognizes intentions by people he doesn't know and thus relates to it. His love, devotion, and especially devotion to all family members, regardless of age and gender goes to the limits of possessiveness. It is always ready to play and socializing, is full of energy and confidence, and their behavior is very similar to a child. He is equally good in coping in the courtyard and in the apartment, but due to size and space required for the game is recommended to stay in the yard. In relation to other males show dominance, but also coexistence with other animals is accepted as normal. The family is his pack, which will protect and preserve at all costs. It's not recommended running errands dog up to 18 months, and the movement of the stairs should be kept to a minimum, because of possible problems with hip dysplasia, which is very common.

11. LITERATURA

1. <http://zivotinje.pondi.hr/psi.html>, pristupljeno 16.09.2015.
2. <http://zivotinje.pondi.hr/povijest4.html>, pristupljeno 16.09.2015.
3. <http://www.mojipsi.com/dresura-pasa/>, pristupljeno 16.09.2015.
4. http://www.agr.unizg.hr/en/ects/animalne_znanosti/5/10/kinologija/458, pristupljeno 17.09.2015.
5. <http://www.mojipsi.com/fci-skupine-pasa/>, pristupljeno 17.09.2015.
6. <http://www.rarumvirtatis.com/cane-corso-povijest.asp>, pristupljeno 17.09.2015.
7. <http://www.canecorso-adnan.com/opasmini.html>, pristupljeno 18.09.2015.
8. <http://www.rarumvirtatis.com/cane-corso-povijest.asp>, pristupljeno 18.09.2015.
9. Stanin D., Pavlak M., Vrbanac Z., Potočnjak D.(2011.): Učestalost displazije kuka pasa u Hrvatskoj na temelju regenološke pretrage. Veterinarski arhiv, Vol. 81 No. 2, 2011.
10. <http://www.index.hr/ljubimci/clanak/kupiranje-usiju-i-repa-zakonom-su-zabranjeni>, pristupljeno 20.09.2015.
11. <http://www.mojker.com/cane-corso1.html>, pristupljeno 20.09.2015.
12. <http://www.sparkyfashion.com/cane-corso-ishrana-i-nega.html>, pristupljeno 21.09.2015.

12. POPIS SLIKA

1. Slika 1. Različite pasmine pasa,
<http://www.index.hr/images2/vrstapsa.jpg>
2. Slika 2. Postupak učenja psa da pruži šapu,
<http://img130.imageshack.us/img130/1593/dajsapu2.jpg>
3. Slika 3. Mužjak i ženka pasmine Cane Corso,
<http://www.sparkyfashion.com/images/stories/tora-es-witch-2.jpg>
4. Slika 4. Boje dlake pasa pasmine Cane Corso,
<http://bohemiacanecorso.com/wp-content/uploads/2013/12/colors-2.jpg>
5. Slika 5. Odrasli mužjak pasmine Cane Corso,
<https://smediacacheak0.pinimg.com/236x/3f/50/e2/3f50e22369eddb457a7e5be0e1edac37.jpg>
6. Slika 6. Prikaz normalno razvijenog kukovlja, kukovlja s blažom displazijom i izuzetno jaka displazija kukovlja
<http://www.nemackiovcar.com/ostalo/images/nemackiovcadisplazija.jpg>
6. Slika 7. Cane Corso sa kupiranim ušima,
<http://i172.photobucket.com/albums/w38/10031984/chiens-Cane-Corso-899cb80d-7086-fc9.jpg>
7. Slika 8. Proporcije tijela pasmine Cane Corso,
<http://www.canecorso.com.hr/wp-content/uploads/2012/07/CanneCorsoProporcije.png>
8. Slika 9. Različite boje dlake pasa pasmine Cane Corso,
<http://www.nicolamille.com/wp-content/uploads/2013/04/5.jpg>
9. Slika 10. Smeđa i crna boja dlake pasa pasmine Cane Corso
https://www.google.hr/search?q=cane+corso&es_sm=93&tbm=isch&tbo
10. Slika 11. Dehidrirana i sirova hrana za pse,
http://www.zigic.rs/img/labrador_retriveri/ishrana1.jpg

TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Poljoprivredni fakultet u Osijeku

Završni rad

ZOOLOGIJSKA I PASMINSKA OBILJEŽJA PASA PASMINE CANE CORSO

ZOOLOGICAL AND BREEDING VALUES OF BREED CANE CORSO DOGS

Martina Vračić

Sažetak: Cane Corso je pasmina koja je pratila rimske legionare u ratove gdje ih se koristilo prvenstveno u borbama i kao pse čuvare. Psi ove pasmine danas se više ne koriste kao borbeni psi već kao psi čuvari i kućni ljubimci. Velike je građe i iznimno mišićavog tijela te je jako privržen svom vlasniku. Ova pasmina se treba rano socijalizirati uz iskusnog vlasnika i tada Cane Corso postaje velika maza koja obožava igru i druga bića. Krasi ga vrlo miran i stabilan karakter. On je pas koji prepoznaje namjere njemu strane osobe te se tako i odnosi prema njoj. Njegova ljubav, privrženost, a osobito odanost prema svim članovima obitelji bez obzira na dob i spol ide do granica posesivnosti. On se podjednako dobro snalazi i u dvorištu i u stanu, no radi njegove veličine i prostora potrebnog za igru preporuča se boravak u dvorištu. U odnosu prema drugim mužjacima pokazuje dominaciju, ali isto tako suživot sa drugim životinjama prihvaća kao normalnu. Obitelj je njegov čopor koju će štiti i čuvati po svaku cijenu. Nikako nije dobro istrčavati psa do 18 mjeseci, a kretanje po stepenicama treba svesti na najmanju moguću mjeru, zbog mogućeg problema s displazijom kukova, koja je vrlo česta.

Ključne riječi: Cane Corso, pasmina, displazija kukova, karakter, prehrana

Summary: Cane Corso breed followed the Roman legionaries in wars and they were used primarily in the fighting and as guard dogs. Dogs of this breed today are no longer used as fighting dogs, but as guard dogs and pets. It has great structure and an extremely muscular body and is very attached to his owner. This breed should be socialized early with an experienced owner and then Cane Corso becomes a big spoiled child who loves the game and other creatures. It has a very calm and stable character. He is a dog who recognizes intentions by people he doesn't know and thus relates to it. His love, devotion, and especially devotion to all family members, regardless of age and gender goes to the limits of possessiveness. It is always ready to play and socializing, is full of energy and confidence, and their behavior is very similar to a child. He is equally good in coping in the courtyard and in the apartment, but due to size and space required for the game is recommended to stay in the yard. In relation to other males show dominance, but also coexistence with other animals is accepted as normal. The family is his pack, which will protect and preserve at all costs. It's not recommended running errands dog up to 18 months, and the movement of the stairs should be kept to a minimum, because of possible problems with hip dysplasia, which is very common.

Key words: Cane Corso, breed, hip dysplasia, character, nutrition

Datum obrane: